

PROF. DR STANISŁAW SAKOWICZ

Dnia 28 kwietnia 1969 r. zmarł doktor Stanisław Sakowicz, profesor zwyczajny, organizator i były wieloletni dyrektor Instytutu Rybactwa Śródlądowego, były dziekan Wydziału Rybactwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie.

Profesor S. Sakowicz od ponad 40 lat pracował dla rybactwa śródlądowego. Nie było w tym czasie żadnej ważniejszej akcji, żadnej nowej inicjatywy, w której On nie brałby udziału.

S. Sakowicz w 1927 r. zostaje starszym asystentem w Zakładzie Ichtiologii i Rybactwa SGGW. W 1928 r. przechodzi do Ministerstwa Rolnictwa i RR na stanowisko referenta rybackiego. Tu też rozpoczyna swoją pracę kierowniczą w rybactwie śródlądowym. Można śmiało powiedzieć, że niezależnie od zajmowanego stanowiska Jego zdanie miało zawsze decydujące znaczenie w polityce rybactwa śródlądowego.

W okresie międzywojennym opracował Ustawę o rybołówstwie, która w momencie jej ogłoszenia była najnowocześniejszą na świecie. Stanowiła ona potem wzorzec, o który opierały się inne kraje. W zasadniczych ryśach do dziś jest ona nadal aktualna. Jej nowoczesność tkwi w tym, że cała ustawa o rybołówstwie została opracowana pod kątem konieczności kompleksowego zagospodarowania wód. I to była myśl, która pozostała ideą przewodnią Profesora Sakowicza, realizowaną przez Niego do końca życia.

Przed ostatnią wojną konsekwentnie przeprowadzał podział wód śródlądowych na obwody rybackie, uruchomił rybackie związki ochronne, popularyzował nowoczesne metody zarybiania. Po wojnie realizował to nadal w drodze prac badawczych i wprowadzania w życie ich wyników. Ten cel przyświecał zorganizowanym przez Niego zespołowym badaniom rzeki

Wisły (1948—1951). Ta myśl przyświecała Mu przy organizowaniu powstającego w Olsztynie Instytutu Rybactwa Śródlądowego. W jego ramach kierował poszukiwaniami podstaw rybackiego zagospodarowania jezior, czego wynikiem była praca zespołowa, wykonana na jeziorze Tajty (1950 do 1953). Patronował szeroko zakrojonym przez siebie pracom w jeziorach okolic Węgorzewa, na podstawie których opracowana została metoda projektowania gospodarki rybackiej w jeziorach (1954—1959). Pod Jego kierunkiem powstała wyczerpująca monografia biologiczno-gospodarcza troci jeziora Wdzydze (1957—1960), co pozwoliło na uchronienie tego gatunku przed zupełnym zanikiem.

Osiągnięciem praktycznym tych badań było wprowadzenie w życie myśli wszechstronnego zagospodarowania jezior. Niezależnie od tego prace te miały bardzo ważny aspekt metodyczny i społeczny, polegający na zespołowej pracy naukowej. Obecnie przyjmuje się, jako swego rodzaju prawdę obowiązującą, że jest to najbardziej nowoczesna i najbardziej efektywna forma badań naukowych. W latach pięćdziesiątych była to forma pionierska. Profesor Sakowicz w celu rozwiązania jednego problemu umiał zespolic szereg badaczy z różnych instytucji, z różnych ośrodków, umiał ich zapalić do wspólnej idei, a jednocześnie dawał możliwość wykazywania własnej indywidualności. Jednocześnie jednak, niezależnie od swojego wielkiego wysiłku organizacyjnego, posiadał duży dorobek naukowy, wyrażający się liczbą ponad 100 publikacji.

Drugim nurtem działalności Profesora Sakowicza była praca dydaktyczna. Ten kierunek pracy rozwinął on w czasie okupacji, organizując i nauczając w Liceum Rybackim w Warszawie. Jednak najbardziej nasilił swoją pracę dydaktyczno-wychowawczą po wojnie, w Polsce Ludowej.

Od 1945 r. pracuje jako adiunkt w SGGW. Wspólnie z prof. dr F. Stafem organizuje tam specjalizację rybacką i Studium Rybackie. W 1951 r. organizuje na WSR w Olsztynie Wydział Rybacki i pracuje w nim jako dziekan do 1954 r., a jako profesor i kierownik Katedry Rybactwa do 1967 r. Przez cały okres swojej pracy dydaktycznej, w ciągu której wychował kilkuset rybaków z wyższym wykształceniem, był nie tylko wykładowcą, lecz jednocześnie wychowawcą i opiekunem studentów.

Oprócz działalności naukowej i dydaktycznej brał intensywny udział w całym szeregu prac organizacyjnych. Specjalnie wydajnie pracował bezpośrednio po II wojnie, kiedy Polska Ludowa potrzebowała organizatorów. W 1945 r. był konsultantem Ministra Rolnictwa do spraw rybackich, pełnił obowiązki urzędującego viceprezesa Związku Organizacji Rybackich RP, uruchomił pismo „Przegląd Rybacki”, był prezesem Rady Nadzorczej Centrali Rybnej, organizatorem Spółdzielni Sprzęt Rybacki, pracował jako członek Zarządu ZOZ ZNP przy SGGW i pełnił wiele innych funkcji.

Należy jeszcze specjalnie podkreślić jeden rys charakteru Profesora Sakowicza — Jego wielki humanizm. Miał On zawsze czas dla wszystkich tych, którzy potrzebowali pomocy, rady, moralnego poparcia lub pomocy materialnej. Umiał studentowi, u którego stwierdził np. brak płaszcza, dać na jego kupno ze swoich prywatnych pieniędzy. Przy rozpatrywaniu i ocenie każdej pracy zawsze potrafił uwzględnić warunki, w jakich ona powstawała, a także stan i możliwości wykonawców.

Wielką ideowość i humanizm można uznać za dwie Jego zasadnicze cechy charakteru. One dominowały tak, że zapominał całkowicie o sobie, o swoich prywatnych sprawach, o swoim życiu osobistym.

Pamięć o profesorze Stanisławie Sakowiczu, wielkim człowieku, organizatorze, naukowcu, wychowawcy długo zachowa się w sercach wszystkich, którzy Go znali i z Nim współpracowali.